

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Omnes gentes. Etiam Sanctorum peccata reuelabuntur, in eorum tamen gloriam, ac triumphum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

Luc. 19. Circumdabant te inimici tui vallo, & conculcabant te undique.

Quam incuriosus Cain perdidit illo tam horrendo fratricidio, quasi nihil patrasset mali: Apparet illi Deus, ea proponit, quæ ex textu nominamus: paulo post, ei factum suum detegit: Traditor fœditage, quid fecisti? Ecce vox sanguinis fratris tui, clamat ad me. His fraticidæ lucem infundit, qua manifestat illi peccatum peccatique gravitatem: Confestim desperat Cain, & perverse iudicat Dei misericordiam, licet infirmitatem, fraticidij sui gravitate superari; proinde ex æquo esse ut in eum totus insurgat mundus, nec quempiam videat, aut cernat creaturam ullam, quæ iustitiæ vindex, & carnifex non interficiat fraticidam. Unde hoc? Quia in terna illa luce, oculis suis Deus tanti peccati qualitatem, proliuimque demonstravit. Examinat Origen, quis tam subito Ananiam & Saphiram occiderit, sic ut ad vnicum D. Petri verbum corruerint mortui, quod eis ostendit mendaciam fraudem, quâ Deo imponere nitentur. Audiens Ananias hæc verba, cecidit & expiravit. Opinatur autem hoc sic contigisse, quod ex verbo D. Petri tam distinctè peccatum suum agnouerint, ut videntes eius fœditatem, hoc ipso corruerint. Sicut probabile est posse quempiam lubrius emori, qui cum Rege suo traclasset fraudulenter, ut ei illuderet, dum se coram Rege clarè & itrefragabiliter fraudis contumeliam considerat. Quid erit charissime, quando Deus cunctas tuas nequicias proferet ad lucem sic ut tu eorum videas enormitatem: quando te interrogabit. Quid fecisti? Numquid non plures fecisti, vitam degere inhonestam, quam aquæ poculum deglobere? An non familiaris tibi machinatio, insidia & periclitium? Tanto tu pudore perfunderis, ut omnem veniæ spem abijcias, dicisque cum Caino, dignum & iustum est, ut contra me demones omnes, ignes, tormenta omnia tumultuentur. Torum hoc Deus descipit per manum scribæ Ezechielis his verbis, quorum vel singula ponderationem exigunt singularem: Nunc senis super te, & immisit suorum meum in te, & iudicabo te iuxta vias tuas, & ponam contra te omnes abominaciones tuas, & non parceri oculus meus super te, & non miserebor, sed vias tuas ponam super te, & abominaciones tuas in medio tui vivis.

§. 12. Omnes gentes. Etiam Sanctorum peccata revelabuntur: in eorum tamen gloriam ac triumphum.

Quæres, num illic denudanda sint sanctorum peccata, de quibus egerunt penitentiam, & obtinuerunt remissionem? Quia si hoc futurum sit, an non etiam erit illis dies illa, dies confisionis? num D. Petri revelabitur trina negatio? Adulterium & proditorium Davidis homicidium? Vanitates Magdalene? D. Mathæi lucra iniusta? &c. Respondet ad hoc D. Gregor. dum hanc enodat difficultatem, & ait: Indubiè in totius mundi conventu eorum peccata revelabuntur, sed absit ut ad eorum confisionem, quinimo primum ad maiorem Dei gloriam; hæc equidem sancti, Davide præcemente, decantabunt: Misericordias Domini in æternum cantabo. Incontinentè verò, tota hominum audiente multitudine Dei possent extollete misericordiam, nisi ad oculum, eorum parent calamitates & peccata, quibus inficiebantur; proinde lætabuntur, quod eorum propalam peccata exhibeantur: ut totus telluret orbis & collaudet Dei misericordias, ac eorum singuli cum Davide choraliter concinunt: Misericordia tua magna est super me, & eruis animam meam ex inferno. Secundum: in eorum maiorem quoque honorem ac decorem: cuius sit illa ratio: quod non eorum peccata nudabuntur, quasi qui illa committant & ament, sed quasi qui illa destruant & exhorreant, per penitentiam, quam egerunt, & odium quo illa persequuntur. Nec apparebunt Sancti et deulci, & subiecti peccatis, sed ut criminum victores, demonisque triumphatores.

Superat bello Barbarus inimicus nobilem quandam, hunc detinet captivum, tam vili abiectione damnatum, ut alter filium prodigum, quem potè præfecit custodem. Res nobili maxime indecora, ignominiosa, porro, si attentò suo dedecore & corporis afflictione non toleranda, sumat animos, in ipsum insurgat, hostem subijciat, pedibus suis prosternat, proterat eius ceruicem, caput distindat, vitam auferat: hæc eius summa est gloria, eaque tantò maior, quantò fortior inimicus, qui cum ante devicerat & miseris oppresserat. Nec hoc illi vertitur dedecori, fuisse victum, illique subiectum, quin potius summo honori: eo quod in eum conflurgens, celebri illum trophæo

47

L. 4. Mor. c. 42.

Pf. 88.

Pf. 85. 13.

Na pro.

Hieron. Bapt. de Lavina, Tom 1.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

prostravit, prostravit, interemit. Etiam inter parvulos, qui colluctantur, licet irrideatur, qui prior succumbit, alterique cedit substratus: ac tamen nulla maior gloria, quam si vires resumat, alterum sibi subiciat, prostratumque detineat: tripudiat, exultat, quod de eo victor ab aliis commendetur, eorum quo ante arma proccerant, hanc suam sibi persuadet gloriam, hoc triumpho gloriatur. Perspecta erit omnibus, ad D. Petri honorem, eius formido, & si primum prostratus, & ad trinam compulsus negationem, postmodum tamen animosior contra illam insurrexit tanta charitatis inflatione, ut ei vitam abstulerit sicque de illis triumphum egerit, visus culpam abstergens lacrimis, & tepidas, timidasque negationes mille generosis, flameisque corrigens confessionibus: vnde his gloriosior, quam illa fuerat abiectionis. Videbimus Magdalenæ lascivias, in magnam sui gloriam, quia animam suam, divinâ oblectante gratiâ, sapone illiuit, & feruenti lacrimarum eluit lixivo; tam feliciter, vt ex infernali titione evaserit in Seraphinum.

48

I I. Similitudo.

Quinimo & apud nos, absit vt dolorem inferat meminisse laboris, doloris, infirmitatis, recuperata iam valetudine: summa siquidem delectatione & complacentia illa promulgamus. Obtentâ iam victoria, profligatâ inimico, trophæis erectis non erubescit Imperator, si pericula, cunctis pateant, si timores, si cordis anxietates, quibus in prealudio cetraminis trepidabat, sed nec hostium furor ardentissimus, quô ad modicum de eo triumpharant: è contra vero illa expendit narrat, evulgat, vt circumstantias victoriæ suæ gloriosas. Magnum interest discrimen inter serpentem vivum, venenosum, corrosorem, & alterum qui nec esse, nec vitam habeat, sed auro circumclusus, rubinis, diamantibus, hyacinthis chrysolitis &c. vermiculatus. Serpens vivus, horrorem incutit: illum appone peccatori, venenum infundet, viscera erodet: persuade domicellæ, vt appendat illum pectorali: O Iesu, & quis terror? At serpens mortuus, qui nec vitam habeat, nisi in exercitio similitudine, & aureus est, pretiosis margaritis intertextus, quàm dives est, quanta puellæ gloria? hic collo appenditur festiuis diebus, quando in publicum prodeundum, omnium oculis videndus exponitur. In peccatoribus, erunt serpentes, id est peccata, sed viventes morsu lethali, dentibus corrodentibus: eo quod in suo esse peccata in eorum vivunt cordibus & voluntate: quàm adstant trepidi, quàm confusi, quàm dentibus

contemiscetes? Ponit eos vt clibanum ignis, in 17. 10. tempore ultius sui. Vt supra diximus Ardore consumuntur, vt clibanus accensus, præ nimia veretundia, confusione, tumultu, quibus eorum intus anima cruciabitur.

In sanctis vero, quia pœnituerunt, iam per pœnitentiæ opera perdididerunt omne suum venenum, & vitam peccata: sunt autem vermiculata gemmis pretiosis, scilicet: contritione, ieiunijs, vigilijs, iam auro fulgent charitatis, iam dicitur Magdalenæ: *Remittuntur tibi peccata tua*, peccati vita, vivificæ charitatis: quia dilexit multum, iam aurea, vermiculata, pulcherrima resplendent. Horrendum Israelitis erat spectaculum videre Aegyptios, à quibus tam durè lucrant, tot annis oppressi acerbiori vita, quàm sit eorum qui ad triremes sedent. Solatur illos Deus per Moysen iam Aegypto egredientes. *Euge, popule meus, hanc non tolerabitis amplius scæcem detestandam. Aegyptios, quos nunc videtis, nequaquam ultra videbitis vsque in strivum.* Obicit D. Augustinus an hoc verum, cum eodem postmodum viderint in mari? *Viderunt Aegyptios mortuos super litus maris, & manum magnam, quam exoneravit Dominus contra eos.* Respondet D. August. Hoc illis Deus dicere voluit: Abiectionem hanc plebeculam, quæ vos tam inhumanè excepit peregrinos, non videbitis amplius viventes & in eo statu, quô illam timeatis, & quod sit in vestram confusionem. Nequaquam: quinimo submersam aquis gaudetis, exultabitis, triumphos ducetis, vt Dei agnoscat vobis præstitum beneficium, eiusque omnipotentis brachij adoretis potentiam, qua tanto honore de hostium furore, insidiasque triumphastis. Hoc idem dicitur, de Sanctorum peccatis.

Subtilissimâ vitur metaphorâ D. Petr. Chrysologus tractans de pœnitentiâ, & verè pœnitentium afflictionibus, quâ declarat peccata iustorum toti notificata mundo, absit, vt illis infamiz deputentur, quinimo & supremæ gloriæ dabant argumentum. *Lacrima peccata baptizant.* O talium aquarum virtus præclarissima: tales lacrimæ ad delenda peccata vim habent facci baptismatis à Christo pro hominibus instruit. Nascitur homo carnalibus parentibus, carnalis ira filius, abominabilis, horribilis, diuinis oculis ingratus, Satanæ mancipium, exul cælo, quid remedi? Instruit Christus Sacramentum baptismi, tantam tribuit aquis virtutem, vt qui illis ablutus filius Adæ carnalis traditor, Dei oculis perisphema, Angelis exgrandus

erandus eum reddat spiritualem Dei filium per gratiam, conspectui Dei gratissimum, cunctis Angelorum sanctorumque hierarchiis amabilem. O qua vsquam tanta potentia, tam diuina, tam præcellens. Hoc ipsum igitur ait, D. Chrysológus modò suo operatur in peccatis lacrimarum penitentium. *Lacrima peccata baptizant.* Cum sint enim peccata adeo fetida, spurca, execranda, confusiois titulus, æternæ damnationis argumentum, iræ diuinæ irritatio, diabolo subiectionis occasio; abluta amaro vere poenitentia profusio, non propter illa, sed propter illam, vt illa baptizata, talem inducunt metamorphosin, vt iam sint pulcherrima, animam reddant Deo acceptam, omnibus Angelis, totique mundo dilectissimam: & ea, quæ titulus erant sufficiens horrois, confusiois, æternæque damnationis, modo sunt honoris, pulchritudinis, æternæque saluationis argumentum. Viden' quanti tibi referat vera poenitentia & pro peccatis tuis profusa lacrima: æternæ tibi parient triumphum gloriæ, laudisque celebrissimam.

§. 13. Segregabit oues, &c. Mundus finem accipiet, omnes resurgent, diuidit illos Dominus: tristis erit hæc diuisio malis, bonis autem lætissima.

49
L. de re-
pna, lap.
ca.
L. 10. de
Cens. c.
L. 24. 3.

Superest tertium & vltimum ex D Chrysolomo nimum sententia illa rigorosa, tremenda, plena formidinis quam supremus proferet iudex, de qua nulli licitum appellare, cuius executio sit irrefragabilis, perpetua, sempiterna. Si, quæ diximus, horrorem incutiunt, vel maximè hoc tertium nos timore constringat, & adhuc plura circa hoc se offerunt dicenda, si illa multa, quibus in prædijs hæsimus, nos non cogere, hæc breuiter, & cum c. transcurrere. Finem mundus accipiet igne illo consumente omnia, cæcos, elementaque putrescente, ita D. Augustinus sed præclarè Diuus Petrus. *Cæli ardentes soluentur, & elementa ignis ardore tabescent.* Notandum est hoc verbum, (*soluentur.*) Admirabilis planè visio, & ligatura, qua inter se cæli conuertuntur, inuicem mouent, collidunt, & omnes hi terram circumcurrunt, quibus miser hic mundus conseruatur, & quicquid in eo continetur, animalia, plantæ, petreæ, montes. Tunc vi consumentis huius ignis visio hæc dissoluetur, concentus, ordo, & si cui rupto fuit, quæ horologii mola constringit-

tur, ex quo totum hoc artificium, ac concentus dependet, subito omnia hæc conuiescunt, ita huic infausito mundi continget horologio: dissoluta enim vnioe, & cælorum nexu, cuncta corruent acervatim, Illic deficient, eruenturque arbores, plantæ, montes, petreæ, turres fortes, ædificia, aurum, argentum, ornamenta, opera serica, plumaria, omnis pulchritudo: sicut castelli papiracj comets ignariis instructè ornatus, quando illi ignis admouetur: quales Eheu, tunc erunt mundi ter infelices, illi, inquam, quibus ita Christus comminabatur *Va vobis diuitibus: quia hic habetis consolationem vestram.*

Ostendit Deus dilecto suo discipulo D. Ioan- tremendum Babilonis (& omnis confusiois theatri) vltimum finem, qua ratione cælo indicante, descendit ignis eam consumpturus. Videbat in ea mercatores, & habitatores, qui ibidem quondam lætabantur: *Elentis, ac logentes, Apoc. 18. & dicentes: Va, va, ciuitas illa magna, qua am. 16. Quæ erat bysso, & purpura, & cocco, & deaurata erat auro, & lapide pretioso, & margaritis, quoniam vna hora desinita sunt ton. a diuitis. Ita totus infelix mundus consumetur. O si hæc considerares, & si attenderes, quem finem hæc omnia sortientur, quæ modo tanquam deos adoras idololatra. Cum igitur hæc omnia dissoluenda sint (addit Diuus Petrus) quales oportet vos esse in sanctis conuersationibus, & pietatibus: &c. Attende, quanti illa sint facienda, quæ sic consumentur: congruum iudico, vt illis causam salutem, que tuam componas, per elemosynas, opera que pietatis. Sequetur postmodum resurrectio vniuersalis. Citabit enim Deus cunctos Adæ filios, dabit autem, siue per se, siue per Archangelum Michaelem, sonoram illam terribilemque vocem, quæ tubæ superet clangorem: *Surgis mortui, venite ad iudicium:* Christi verbum implebitur: *Omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem filij Dei.* Audient vocem illam diuinam, omnipotentem. Articulus ille resurrectionis vniuersalis, gentilibus non probabatur, quinimo vt impossibile commentum explodebatur: non enim perspectam habebant diuinæ vocis cuncti potentiam: Verumtamen nobis nihil creditu facilius, qui eius vires probè nouimus: quæ à D. Paulo vocantur: *Tuba Dei (&), Nouissima tuba,* referens hoc, *Nouissima tuba,* ad primam quæstam D. Pet. in mundi primordio audiebatur. *Tuba* (inquit Chrys. D. Petrus Chrysológus) *qua in principio mundum creauit ex nihilo, ipsa in nouissimo mundo reuocabit ex perditio: & qua in prim. pio videt.**

Lue. 6. 24.

10m. 5. 7.

Serm. 109.

